

Archeologienota

Woluwe-Zaventem inout ZARCP
TR43175

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens.....	1
2	Gemotiveerd advies	3
3	Programma van Maatregelen geen vervolg.....	5
4	Bibliografie.....	6

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Woluwe-Zaventem inout ZARCP TR43175
Ligging	Quinkenstraat, Sint-Martinusweg, Leuvensesteenweg, Vierwinden, Sterrebeekstraat, Oude Keulseweg, deelgemeente Zaventem, gemeente Zaventem, provincie Vlaams-Brabant J.F. Kennedylaan, Tramlaan, deelgemeente Sterrebeek, gemeente Zaventem, provincie Vlaams-Brabant Arthur Dezangrélaan, Koningin Astridlaan, Kraainemlaan, deelgemeente Kraainem, gemeente Kraainem, provincie Vlaams-Brabant deelgemeente Sint-Lambrechts-Woluwe, Brussel Hoofdstedelijk Gewest
Kadaster	Kraainem, Sectie B Machelen, 2 AFD Diegem Zaventem, 4 AFD Sterrebeek Zaventem, 1 AFD Zaventem 2 AFD Openbaar domein Zie Bijlage 6.1 in Deel 1
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2025-0215
Uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2026D257)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen bv

Actoren

Auteurs	Margot Vander Cruyssen
Betrokken actoren	Margot Vander Cruyssen
Betrokken derden	Niet van toepassing

Plangebied

Oppervlakte plangebied	Ca. 8,68 ha
Oppervlakte advieszone	Ca. 8,68 ha
Kartering gewestplan	0100 - woongebieden 0105 - woonuitbreidingsgebieden 0200 - gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut 0500 - parkgebieden 0600 - bufferzones 0630 - bufferzone met geluidswerende aarden wallen bij de economische poort internationale luchthaven Zaventem 0900 - agrarische gebieden 1100 - ambachtelijke bedrijven en kmo's 1201 - uitbreidingen van ontginningsgebieden

De gebruikte administratieve plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹ of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen² tenzij anders vermeld.

¹ Geopunt Vlaanderen 2026 – administratief, historisch, orthofotografisch

² Databank Ondergrond Vlaanderen 2026 – geografisch

2 Gemotiveerd advies

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen in Woluwe-Zaventem heeft BAAC Vlaanderen bv een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwe ondergrondse hoogspanningsleiding aangebracht worden. De werken zullen een bepaalde impact hebben op het bodemarchief.

Tabel 1: Impactanalyse.

Ingreep	Breedte / Oppervlakte	Lengte	Diepte (incl. marge)
Open sleuven	Gemiddeld 65 cm breed	5,503 km	140-170 cm + 20 cm -mv
Gestuurde boring	In- en uittredeputten ca. 6 m ²	2,186 km	Niet relevant

Geomorfologisch situeert het plangebied zich op het Noord-Brabants plateau, binnen een landschap van leem- en zandleemafzettingen, doorsneden door de valleien van onder meer de Kleine Beek en de Kleine Maalbeek. Deze variatie in reliëf en sedimentopbouw leidt tot sterk uiteenlopende bewaringstoestanden. In de hoger gelegen zones en langs bestaande infrastructuur is de bodem vaak sterk aangetast door ophoging, erosie en eerdere ingrepen, wat resulteert in een lage verwachting op het aantreffen van intacte archeologische niveaus. In de beekvalleien en op minder verstoorde flanken kan daarentegen nog een beter bewaard bodemarchief aanwezig zijn, met potentieel voor het aantreffen van archeologische sporen onder colluviale pakketten of in begraven bodemhorizonten.

Eerdere onderzoeken in de ruime omgeving tonen aan dat steentijdvindplaatsen slechts sporadisch en beperkt voorkomen, doorgaans in de vorm van geïsoleerde vuursteenfragmenten zonder duidelijke sitecontext. Voor de latere periodes, in het bijzonder de Romeinse tijd en de middeleeuwen, is een grotere variatie aan sporen vastgesteld. Het gaat onder meer om nederzettingssporen, structuren en losse vondsten, vaak gesitueerd in relatie tot de beekvalleien en de historische verkeersassen. Deze vindplaatsen zijn echter ruimtelijk gefragmenteerd en niet overal goed bewaard.

Binnen zones met zware infrastructuurontwikkeling, zoals langs de E40, de R0 en de spoorverbindingen, wijzen eerdere studies consequent op een sterk verstoord bodemarchief, waardoor het archeologisch potentieel er zeer beperkt is. In contrast hiermee kunnen in minder verstoorde landschappelijke zones lokaal nog archeologisch relevante niveaus aanwezig zijn, al blijft de kans op goed geconserveerde sites eerder beperkt en sterk afhankelijk van de lokale bodemopbouw.

Het bodembestand binnen het plangebied is op verschillende plaatsen reeds sterk verstoord door menselijke ingrepen uit de 19de en 20ste eeuw. Het grootste deel van het tracé ligt bovendien in de openbare weg, waar in het verleden reeds talrijke nutsleidingen en rioleringsinfrastructuur werden aangelegd. Deze werken hebben onvermijdelijk geleid tot een zekere verstoring van de ondergrond, al is de precieze omvang daarvan niet gekend. De geplande nieuwe kabel wordt evenwel niet binnen dit bestaande gabarit aangelegd, waardoor ze deels in nog minder verstoorde zones terechtkomt. Op enkele trajectdelen loopt het tracé door grasland en akkerpercelen, waar mogelijk nog een relatief intacte bodemopbouw aanwezig is.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Wel doorkruist of raakt het plangebied enkele archeologische waarden gekend via de CAI. Ter hoogte van **Zone 2** kruist het plangebied ID 212712. Op basis van historisch kaartmateriaal wordt hier een Frans militair kamp uit de 18de eeuw verwacht. De geplande werken zijn hier deels in open sleuf, deels door middel van een gestuurde boring. Het terrein is hier op heden verhard. Verder onderzoek in deze zone, specifiek in het kader van het 18de-eeuwse kamp, is weinig zinvol vanwege de beperkte oppervlakte. **Zone 4-5** grenst aan CAI ID 4, het Hof te Kraainem of Kasteel Jourdain. Aangezien de geplande werken in open sleuf binnen het straattracé plaatsvinden, is verder onderzoek hier niet zinvol vanwege de reeds gekende verstoring en de beperkte oppervlakte van de toekomstige ingrepen. Ter hoogte van **Zone 6-7** is CAI ID 224857 & 980721 gelegen. Voor de aanleg van een aardgasleiding vond hier archeologisch (voor)onderzoek. Ondanks een positieve vuursteenvondst tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek binnen de contouren van het huidige plangebied werd verder onderzoek niet zinvol geacht. De huidige geplande werken worden hier

uitgevoerd in open sleuf, maar vanwege de reeds gekende resultaten van voorgaand onderzoek is verder onderzoek niet vereist. **Zone 12** doorkruist CAI ID 3197, een vastgestelde Romeinse vindplaats. Op het einde van vorige eeuw werd hier een Vroeg-Romeinse nederzetting aangetroffen. De huidige geplande werken bevinden zich hier in open sleuf binnen een akker. Naar alle waarschijnlijkheid is de bodem onverstoord en is de kans reëel dat deze de vastgestelde site, indien deze hier ook aanwezig is, raken. Ook binnen **Zone 13-14** werd een (Romeinse) vindplaats vastgesteld, CAI ID. Deze bevond zich in het zuiden van CAI ID 981594 en is in situ bewaard. Het noordelijk deel van CAI ID 981594 bleek uit het landschappelijk bodemonderzoek sterk verstoord. Toch lijkt ook ter hoogte van deze twee CAI-waarden verder onderzoek naar sporenvindplaatsen weinig zinvol vanwege de smalle oppervlakte van de toekomstige ingrepen.

Algemeen geldt dat de uitvoering van de werken deels via gestuurde boringen en deels via open sleuven gebeurt. De gestuurde boringen hebben, met uitzondering van de in- en uittredeputten, geen rechtstreekse impact op het bodemarchief, aangezien ze op beperkte diameter en op grotere diepte worden uitgevoerd. Hierdoor worden archeologische niveaus in principe niet aangesneden. De in- en uittredeputten zijn tevens erg beperkt in omvang (gemiddeld 150 cm breed, 400 cm lang). De open sleuven, met een beperkte breedte van gemiddeld ca 65 cm, volgen deels bestaande verhardingen en deels onverharde percelen. Door hun beperkte omvang blijft de verstoring van het bodemarchief eveneens beperkt, zowel voor mogelijke steentijdsites als voor sporen uit latere perioden. Zelfs ter hoogte van de locaties waar archeologische waarden gekend zijn via de CAI, valt weinig tot geen kennis te behalen vanwege de beperkte ingrepen.

Binnen de werfzones wordt gewerkt met rijplaten en de teelaarde wordt niet afgegraven waardoor ook hier de impact beperkt blijft. Hierdoor worden onderliggende archeologische niveaus nauwelijks verstoord. Na afloop van de werken is bovendien geen diepploegen of grondverbetering voorzien, waardoor er geen bijkomende aantasting van eventueel aanwezige archeologische waarden te verwachten is.

Bijgevolg heeft verder onderzoek in het kader van de geplande werken een **laag potentieel op kennisvermeerdering**.

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aanwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek³ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2019, fig. 3

3 Programma van Maatregelen geen vervolg

Niet van toepassing.

Meldingsplicht

In dit dossier wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd. Dit betekent echter niet dat de initiatiefnemer wordt ontslaan van de meldingsplicht. Bij het aantreffen van een archeologische toevalsvondst geldt nog steeds een wettelijke meldingsplicht, conform het Onroerenderfgoeddecreet. De vinder is verplicht dit te melden aan het Agentschap Onroerend Erfgoed en/of de bevoegde lokale overheid.

4 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2019: *Beslissingsboom bij de afweging over de noodzaak tot verder vooronderzoek* [online], Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), <https://www.onroerenderfgoed.be/de-code-van-goede-praktijk>.

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2026: *Portaal* [online], <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/>.

GEOPUNT VLAANDEREN 2026: *Catalogus* [online], <https://www.vlaanderen.be/geopunt/catalogus>.